

Nieuwe Badkapel, meer dan kerk alleen

Alleen al het uiterlijk is bijzonder. De Nieuwe Badkapel, het honderdjarige kerkgebouw op de hoek van de Nieuwe Parklaan en de Nieuwe Duinlaan, is een 'gewone' protestantse kerk. Maar zowel van binnen als van buiten past het in geen enkel rijtje.

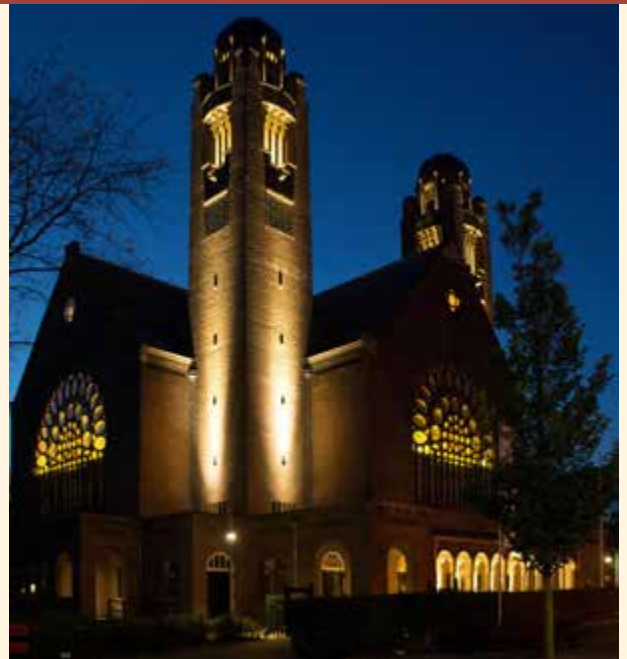
Op de valreep is bekend geworden dat De Nieuwe Badkapel op 25 oktober 2015 de Haagse Monumentenprijs heeft gekregen.

De Badkapel is een buitenbeentje 'op' Scheveningen. Dat is de kerk van meet af aan geweest. "Teneinde de Protestantsche badgasten die te Scheveningen logeerden, op de badplaats zelve gelegenheid te geven des zondags een godsdienst-oefening bij te wonen", namen enkele 'hooge Haagsche heren' – aangevoerd door de Haagse predikant I.J. Dermout – in de tweede helft van de negentiende eeuw het initiatief tot de oprichting van een 'Protestantse Kapel of Badhuiskerk'. Het is een kerk die eigenlijk meer voor buitenstaanders dan voor Scheveningers was.

De Badkapel komt aan het Gevers Deynootplein te staan. Als ze na veertig jaar moet wijken voor de uitbreiding van het 'badhuis' en – met hulp van het gemeentebestuur – haar een plek op steenworp afstand in de duinen wordt toegewezen, krijgt de Nieuwe Badkapel een eigensoortige vorm. Als grondvorm koos de architect – de Scheveninger W.Ch. Kuijper jr. (1879-1961) – het kruis, het universele symbool van het christendom. Via twee torens ['peperbussen'] maakte hij de kerk zichtbaar tot op het strand. Hij richtte het gebouw zo in dat iedereen goed zicht had op de kansel; het Woord is immers het middelpunt van de protestantse dienst. En vooral creëerde hij veel licht en ruimte. Het geheel ademt iets oos-

Interieur Nieuwe Badkapel, foto G.J.H.van Roon

Nieuwe Badkapel by night, foto Clemens Vonk

ters, iets byzantijns. Let op de kansel, op de lampen, op het spel van bogen en blokjes. Beïnvloed door beroemde tijdgenoten als K.P.C. de Bazel en H.P. Berlage, tekende Kuijper een kerk die tot op de dag van vandaag geldt als 'een opmerkelijk en goed bewaard voorbeeld van protestantse kerkelijke architectuur'. Sinds 1993 is het een rijksmonument. Kennelijk is Kuijper er zelf zo tevreden over dat hij een paar jaar later, in 1920, een kopie van de Nieuwe Badkapel in Alphen aan den Rijn neerzet, de huidige Adventskerk. Zijn andere 'creatie', de Prinses Julianakerk [ook op Scheveningen, 1928], zweemt slechts in de verste verten naar de karakteristieke Badkapel. Al bijna een eeuw – op 3 juli 2016 zal de honderdste verjaardag worden gevierd – kerkt in de Nieuwe Badkapel een protestantse wijkgemeente die bijna net zo eigensoortig is als het gebouw. Het is een gemeente die traditiegetrouw veel muziek in de diensten stopt, cultureel open is en liturgische vernieuwingen niet schuwt. Een kerk waar de grootvader van Mark Rutte ouderling was, Jan Pronk opgroeide en Wim Deetman in het comité van aanbeveling zit. Het is een kerk die 'meer is dan een kerk alleen', zoals ze van zichzelf zegt. Een kerk die net zo bijzonder is als het gebouw.

Agaath Reuchlin, Den Haag/Scheveningen, september 2015

Mevrouw A.M.C. Reuchlin is voorzitter van de commissie die het honderdjarig bestaan van de Nieuwe Badkapel voorbereidt.